

Gitano Nausėdos nekrologas mirus tėvui Antanui Nausėdai

Šiąnakt 1:10 mano brangus Tėvukas paliko šį pasaulį, sulaukęs 93-jų. Paliko taip, kaip ir gyveno – oriai, taikiai ir optimistiškai. Iškeliavo pas savo gyvenimo žmogų – Mamą, kurią labai mylėjo ir kurios ilgėjosi ištisus aštuonerius metus. Nelengva rašyti apie savo Tėtį. Ir vis dėlto... Nesu sutikęs tokio žmogaus, kuriam absoliučiai visi žmonės būtų draugai ir broliai. Net tiems, kurie padarė jam bloga, jis neįjutė jokios neapykantos. Būdamas 12–13 metų, patyrė tokius karo žiaurumus, kurių nebūtų atlaikę net suaugusieji. Bėgo iš vokiečių darbo koncentracijos stovyklos, bet neištvėręs šalčio ir prasidedančios karštinės, sugrižo, buvo nuteistas sušaudyti, tačiau vėliau bausmė pakeista 25 rykštėmis. Kaip ir kiti kaliniai badavo, valgydamas atliekas ir medžių žievę, gal todėl per visą savo gyvenimą daugiau nebeištarė žodžio „neskanu“.

Sunkiais pokario metais kartu su savo jauna žmona ir broliais rankomis susinešiojo plytų nuolaužas ir kitas statybines medžiagas, kad pasistatytų pirmąjį ir paskutinįjį savo gyvenimo namą Klaipėdoje. Šis namas iš karto tapo Nojaus laivu ir giminėms, ir net iki tol nepažįstamiems žmonėms. Kaip tik tuo metu žmonės ėmė grįžti iš Sibiro ir jiems reikėjo kabintis į nesaldų gyvenimą – prisiregistruoti, įsidarbinti ir turėti kad ir menką stogą virš galvos. Tėvai pasiliko sau vieną kambariuką, o visa kita buvo atiduota tremtiniams. Nepaprastai skaudu matyti, kaip ši pokario karta pamažu išeina, kartu su savimi išsinešdama tą tikrą artimo meilę, atjautą ir nesavanaudišką pagalbos jausmą. Mano tėčio šeima – penki broliai ir dvi seserys – buvo tarsi vienas kumštis, kol laikas nepradėjo retinti jų gretų... Tėvukas mintinai žinojo visų jų gimtadienius ir vardadienius, todėl pirmasis skubėdavo juos sveikinti. Kaip ir visus jam pažįstamus žmones... Sovietinė sistema buvo negailestinga jai nepataikavusiems žmonėms, todėl tėvai nesitikėjo iš jos jokių privilegijų. Bet vieno dalyko sovietinis volas uždrausti jiems negalėjo – kurti grožio savo namų salelėje. Mamos ir tėčio rankos išpuošė kiekvieną sodo kampelį – aplinka skendėjo gėlėse ir žalumoje, kurioje rasdavo atgaivą kiekvienas panorėjęs.

Tėtis ne tik suteikė, bet ir išgelbėjo mano gyvybę. Po dviračio avarijos 1975 m. ir sudėtingiausios operacijos jis slaugė mane dieną naktį, nors, vadovaudamas vienos didelės Klaipėdos energetikos ūkiui, buvo kviečiamas „gesinti gaisrų“ neskaičiuojant darbo valandų. Mamai šventai melavo, kad manęs lankyti negalima, suvokdamas, kad pamatytas vamzdelių prikamšyto sūnaus vaizdas ją sugniuždytų.

Tai truko porą mėnesių, kol aš atsistočiau ant kojų. Visada prisiminsiu mūsų bendrus pasivaikščiojimus po miestą. Tėvukas su neįtikėtinu žingeidumu tyrinėdavo kiekvieną praeivį – bene sutiks buvusį kolegą, draugą ar tiesiog pažįstamą. Sutikęs apipildavo klausimais ir linkėjimais. Tiesiog neįtikėtina, kiek žmonių vardų ir gyvenimo istorijų jis žinojo! Paskutiniaisiais gyvenimo metais tokių draugų sutikdavome vis mažiau ir mažiau. Atsimenu, kartą Tėtis liūdnai palingavo galvą ir ištarė: „o mano kartos jau ir nebeliko...“. Po Mamos išėjimo namai tapo tušti, tačiau Tėtis man pasakodavo apie savo įprotį – kiekvieną dieną pereiti per namo kambarius ir prisiminti ką nors gražaus, kas tame kampelyje jiems su Mama atsitiko. Tai galėjo būti tiesiog džiaugsmingas ar linksmas įvykis arba daiktas, kurį jie kartu įsigijo. Viską jie darė drauge – kartu priimdavo likimo išbandymus, kartu – tai, kas mūsų gyvenimą puošia ir šviesina.

Vakar, paskutinį kartą bučiuodamas Tėčio kaktą, pasakiau: „eik pas Mamulę, ji Tavęs labai

